

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 3000.—

Za Jugoslavijo

četrletno: 15 Din.

Posamezna številka 400 kron.

Leto III.

Dunaj, 28. marca 1923.

Št. 13.

*Vesele velikonočne praznike želi
vsem prijateljem in čitateljem lista
Uredništvo in upravnništvo.*

Nova preganjanja na obzorju?

Pilberk. V tukajšnji okolici poizvedujejo orožniki po hišah, kje bi imeli Mohorjev kalendar ali kak jugoslovanski časnik. Kar orožnik izve, si zapiše. Hočemo vedeti, kaj oblasti zopet nameravajo!

Redni letni občni zbor Pol. in gosp. društva za Slovence na Koroškem.

(Dalje.)

Preidem sedaj na zunanjo
versko vprašanje.

Razvoj in uspehi v tem oziru niso dovoljni. Če se da onemoglost cerkvenih višjih organov v letih 1920 in 1921 morebiti nekako zakriti v splošnem boljševiskem razpoloženju tiste dobe, je ta izgovor sedaj ničev. Kljub temu pa moramo konstatirati dosledno in sistematično zapostavljenje naših upravičenih narodnostnih zahtev tudi na verskem polju. Ako se dogaja še sedaj, da se podeli župnija v kateri prebiva močno število narodno zavernih Slovencev in ki je jezikovno sploh slovenska, rojenemu Nemcu, akoravna sta prosila za njo dva Slovenci, in če je odvisno, kakor nam kaže drugi slučaj od židovskega policista ali dobi izvrsten slovenski duhovnik župnijo ali ne, potem je mogoče samo dvojno: ali je višja cerkvena oblast brez vsake moči tudi v čisto cerkvenih zadevah ali pa na tilnem

pripušča tako vplivanje v škodo slovenskega življa.

Zato nas je tudi osupnilo in užalilo nlegalno nastopanje g. knezoškofa nasproti našima poslancema, ki sta kot pravomočna predstavitev koroških Slovencev izročila spomenico, vsebujočo naše želje na podlagi dalekovidnih demokratičnih postav sv. stolice.

Da so v tej spomenici bile tudi omenjene objektivno vse krivice, ki so se nam na cerkvenem volju, posebno po plebiscitu godile, te pravice se po našem mnenju legitimnim zastopnikom naroda ne sme odrekati. Če so naši nasprotniki zahtevali kratkoma odstavitev jim neljubih slovenskih duhovnikov in so to v znanih slučajih tudi dosegli, ali nima potem slovenski poslanec pravico in dolžnost se brigati za svoje volilce tudi v tem oziru, da se jim oznanjujejo večne resnice krščanstva v njihovem materinem jeziku, kakor to zahtevajo volilci? Ali ne odgovarja to popolnoma načelom najvišje sv. stolice? In kje naj se pritožijo, če ne pri postavni cerkveni oblasti?

Ne smemo prikrivati, da bodo težkoče v cerkvenem oziru vedno večje in to naravnim potom — radi pomanjkanja naraščaja slovenskih duhovnikov. Naj gleda cerkvena oblast, da dobi vsaj tiste slovenske duhovnike nazaj, ki so v Jugoslaviji samo začasno nastavljeni in torej v smislu senžermenske pogodbe še danes avstrijski državljani, ali so na Koroškem rojeni ali ne, samo da zadoščajo členu 64 imenovane pogodbe. Dalje, da skuša dobiti jezikovno sposobni naraščaj tudi od drugod, če ga, kakor se je bati vsled teh žalostnih razmer, ne moremo pričakovati na Koroškem v zadostnem številu.

Politično in gospodarsko društvo je poklicano, da posebno kričeče slovače, kakor sta začetka omenjena, sporoči neposredno na papeško dunajsko nuncijaturo, ko nam je g. knezoškof vrata zaprl.

Konstatiramo, da smatramo kot našo pravico in dolžnost, posredovati tudi v tem oziru, ker je naše društvo legitimen zastopnik vseh narodnih Slovencev na Koroškem.

Iz prej navedenega društvenega programa je razvidno, da je namen političnega in gospodarskega društva med drugim tudi:

gostiti vse panoge narodnega gospodarstva in s tem pospeševati ljudsko blaginjo.

Odbor se je zavedal vseskozi tudi teh svojih nalog, dobro vedoč, da je

dobro razvito narodno gospodarstvo in blaginjo stanje naroda

prvi predpogoj naše politične moči in najsigurnejša podlaga za ohranitev slovenstva na Koroškem. Zato nam bo polagati ravno na gospodarske organizacije, iz katerih izvira ves naš gospodarski napredek, največjo pozornost. Ne prikrivajmo si, da smo koroški Slovenci ravno v tem oziru še zelo zaostali, dasi ne po lastni krivdi, marveč je ta zaostalost le posledica zastarelega in nenavnega vladnega režima, ki je zadrževal in oviral vsaki naš naravni kulturni in gospodarski razvoj. Zato smo si morali kakor v političnem, tako tudi v gospodarskem oziru vstvariti šele vse potrebne predpogoje za izvrševanje našega gospodarskega programa, ki obstoji: 1. V ustanovitvi močnega združenstva. 2. V razširjenju strokovne gospodarske izobrazbe med koroškimi Slovenci.

V preteklem letu so obstajale v tem pogledu, neupoštevaje negotovi gospodarski položaj, precejšnje težkoče, da nismo mogli napredovati. V poslopju Gospodarske zadruge v Sinče vasi nismo dobili za lastno obratovanje potrebnih prostorov na razpolago, dasi ti prostori ne spadajo pod stanovanjski zakon. Tudi nam deželno sodišče še do danes ni potrdilo spremenjena pravila gospodarske zadruge v Sinče vasi, ki se preosnuje v

Južnokoroško gospodarsko zadruge.

PODLISTEK

Teater v Slov. Plajberku.

Rutarjev Jur! Škoda, da Te ni bilo v nedeljo dne 25. februarja k nam. Tukaj bi si nabral materiala, da bi v pravo luč spet postavil borovelske „heimatsüclerje“. Kako lepo sliko bi dobil o dolgih nosovih, ki jih je odneslo 50 mož od druge kompanije borovelskega orgeža.

Prvi nos in blamažo so odnesli, ker so upali, da bodo razbili Poljančev shod, o katerem se je mislilo, da se bode vršil popoldan, v resnici pa smo ga imenitno obhajali že dopoldan. Druga blamaža jim je bila prisoljena, ker so hoteli, da bi g. poslanec preklical besede, ki jih je dopoldan govoril o orgežu, Bauernbundu in Ludendorfu. Ker so se med orgežovce vrinili temni elementi, ki so leta 1919 ropali pri naših Slovencih in ker je bila velika nevarnost, da se preliha kri, je g. poslanec orgežovcem, ko so mu dali častno besedo, da mirujejo, ustregel in šel z njimi v gostilno k Lausegerju.

Da bi se morda nemška gospoda ne mogla hvaliti, kako je g. Poljanec prosil orgežovce za odpuščenje in preklical dopoldanske besede o njih, si je privzel plajberške najboljše mo-

že za zanesljive priče. Orgešovci v gostilni se že veselijo in napeto pričakujejo, kako se boče pred njimi slovenski poslanec ponižal. Njihov načelnik, „Gauleiter“ g. Huss otvori shod in poda besedo g. poslancu. Med grobno tišino vstane g. Poljanec in izjavi: Sramota bi bila za mene in za slovensko stranko, ako bi jaz njen poslanec zdaj drugače govoril, kot dopoldan. Kar sem pisal, sem pisal. Povem še enkrat to le: V teh le razburjenih časih, ko Avstrija prosi po svetu kruha in kredita, sta storila Heimatschutz in Bauernbund velikanstvo neumnosti in nepredvidnosti, ker sta poklicalo 4. februarja v Celovec Ludendorfa, nemškega generala. Ne prekličem in še enkrat povdarjam, da so ravnali socijalisti prav, ako so natepli orgežovce. Četudi se hvalite, kako napredujete, se vas vendar ne bojimo, ker se bode vaša organizacija razcepila. V Avstriji nimate Mussolinija. Pri tej svoji besedi in izjavi vztrajam.

Rutarjev Jur! To je bil drugi nos za borovške nemškutarje. Prav po otročje so se začeli zagovarjati, da v Celovcu ni bil orgež tepen, pač pa socijalisti. Ako bi ne naletelo skupaj še nekaj našincev in ako bi na obeh straneh ne bilo pomirjevalnih ljudi, bi tekla pri Lausegerju dne 25. februarja popoldan po krivdi borovelskega orgeža kri. Z dolgimi

nosovi in potrti so se vrnili Borovčiči v dolino. Jur! Ne zabi tudi se dotakniti plajberške žendamerije. Ako se pri nas kje dva fanta ali moža prepirata, kateri ima lepšo „babo“ in postaneta malo glasnejša, že pride orožnik. Roti, grozi in naznani vsako malenkost. To nedeljo pa prihrumi kar naenkrat iz Borovelj in Sopotnice kjer so se zbirali, 50 mož gotovo ne s pravim namenom. Pa od nikoder nobene orožnika. Morda so res morali isti dan zdraviti svojega komerada Justa Sotlarjevega iz Medborovnice, ki je prejšnji večer v pijanosti pobil pri Vundru 9 šip. To so vam razmere, da se sam Bog usmili. Da soll der Kater Junge kriegen. Prav lepe prigodbice še bi znali Plajberžani privoedovati o bivšem orožniku Petotniku na Sopotnici, o gozdarju Leskovniku in o znanem pretepaču Kiklu, ki je vpijanjen se vmešal med orgežovce. Četudi povdarjajo, da so „Ehrenmänner“, se ga vendar niso sramovali.

Rutarjev Jur! Kamor Ti je bliže: ali na Žingarco ali na Grlovc se podaj. Ne zabi na rešetlin in pokukaj včasih v naš sicer mirni plajberški ali ljubelski kot. Marsikaj bodeš videl, posebno pa tudi to, kako bomo na dan volitev šli vsi enoglasno volit naše koroške slovenske stranke.

Kakor hitro bodo premagane te ovire in da jih bomo premagali, o tem sem prepričan — začnemo poslovati, ter izvrševati namen zadruge, ki je glasom pravil sledeči: Preskrbovati zadrugine člane z različnimi kmetijskimi in pospodarskimi potrebščinami po primernih cenah, vnovčevati njihove gospodarske pridelke, posebno pa na račun članov ali na svoj račun prevzeti dobavo kmetijskih pridelkov za državo, okraje, občine in druge velike odjemalce, širiti med svojimi člani strokovno znanje s poučnimi gospodarskimi predavanji, z izdajanjem spisov in pismenih navodil, dajati nasvete v gospodarskih zadevah. Taka gospodarska zadruga nam je neobhodno potrebna, ker pri deželnih zadrugah Slovenci ne najdemo upoštevanja in smo zato vezani na svojo samopomoč. V načrtu društva je tudi, da prične z izdajanjem posebne gospodarske priloge Koroškemu Slovencu, da tako nadomesti slovenski gospodarski list („Kmetovalca“) in kmetijske šole, ki jih Slovenci doslej še nimamo. Gospodinjstva šola v Št. Rupertu pri Velikovcu je bila zopet otvorjena. Tako nameravamo doseči tudi otvoritev gospodinjstva šole v Št. Jakobu in če bo mogoče, začeti s prirejanjem kuharskih tečajev po deželi. Ta naš program se bo dal izvesti samo tedaj, ako bomo imeli na razpolago potrebna denarna sredstva. Zahtevati moramo, da se ustanovijo po deželi slovenske gospodarske nadaljevalne šole, v katerih bo dobivala mladina potrebni gospodarski pouk in da bo država ščitila in podpirala naše združništvo.

Omenim naj še na kratko usodo slovenskega delavstva,

ki je spričo svoje narodne značajnosti zgubilo po plebiscitu na Koroškem službo in z njo eksistenco. Mnogo je železniških uslužbencev in delavcev, ki jih je vrgla železniška uprava na cesto in porinila z njihovimi družinami v bedo in trpljenje. In to sami radi tega, ker so bili poštteni in značajni, dasi niso storili nikomur nič žalega. Politično in gospodarsko društvo zbira tozadevne podatke odstavljenih delavcev in državnih uslužbencev ter bo nastopilo za njihove pravice. Z obžalovanjem moramo ugotoviti, da ravno tista stranka, ki se v prvi vrsti smatra poklicano varovati interese delavstva in preganjanih v tem oziru ne le, da ni nič storila, marveč so njeni pristasi celo sodelovali, ko se je šlo proti slovenskim delavcem. To si bomo Slovenci dobro zapomnili.

Trebalo bo nadalje, da začnemo polagoma zbirati in organizirati našo armado za bodoče občinske, deželnozborske in volitve za narodno skupščino. Naš nastop ob priliki ljudskega štetja in volitev bo pokazal, kako smo bili pripravljeni in kako smo znali uveljaviti med ljudstvom naš program. Dolžnost nas vseh je, da zidamo in gradimo naprej v okviru našega društva započeto delo in da zgradimo na tem temelju našemu narodu na Koroškem boljšo bodočnost.

Končam z besedami slovenskega pesnika Cimpermana, ki pravi:

„Naprej, naprej dokler je dan,
da prej bo pot in trud končan.“

Kako nas hočejo pohrustati pri ljudskem štetju.

Heimatdienst bi gotovo najraje oživil linterna na celovškem trgu in ga spustil na koroške Slovence, da bi bil vsaj enkrat rešen mučnih skrbi in „slovenske iredente“. Ker pa to le ni mogoče, pa hoče nas požreti vsaj na papirju. Sedaj se vrši ljudsko štetje. Kakor vidimo in smo vedeli v naprej, se oblasti prav nič ne ozirajo na postavne in odredbe zvezne vlade, marveč delajo tako, da je prav Heimatdienstu. Odredba notranjega ministerstva z dne 7. julija 1921 pravi izrečno, da določi števne komisarje občina. Okrajni glavar Rainer v Celovcu je drugega mnenja. Števne komisarje sicer pusti veljati v občinah, ki imajo nemško večino, ne pa v občinah, ki za Heimatdienst niso dovolj zanesljive. Tako n. pr. so dobila občinska predstojništva v Selah, Slov. Plajberku in na Bistrici v Rožu od okrajnega glavarstva v Celovcu sledeči odlok:

Die Bezirkshauptmannschaft hat wargenommen, daß in dortigen Gemeinde die Lehrerschaft vollständig bei der Bestellung der Zählkommissäre ausgelassen worden ist.

Die Bezirkshauptmannschaft kann diesen Vorgang nicht genehmigen und beauftragt die Gemeindevorsteher, sofort mit der Schulleitung Fühlung zu nehmen und die Lehrerschaft als Zählkommissäre heranzuziehen. Soviele von den von der Gemeinde vorgeschlagenen Zählkommissäre sind auszuschneiden, als Lehrer zur Verfügung stehen. Die Bezirkshauptmannschaft hat die Überzeugung, daß ohne Mitwirkung der Lehrerschaft die Zählung in der dortigen Gemeinde nicht die nötige Sicherheit, für welche sie verantwortlich ist, bieten würde. Die Lehrerschaft wird die Tätigkeit als Zählkommissäre kostenlos übernehmen. Über den Vollzug ist augenblicklich anher zu berichten.

Der Bezirkshauptmann: Rainer m. p

Okrajni glavar Rainer je torej odstavil slovenske števne komisarje, ki so bili pravilno in zakonito imenovani od teh občin in zahteva, da se mora poveriti ljudsko štetje kratkoma učiteljem, ker mu slovenski števni komisarji ne nudijo zadostne garancije za pravilno štetje, za katero je odgovorno okrajno glavarstvo.

Kako „objektivno“ ti števni komisarji postopajo, nam najbolje pričajo obvestila, ki jih dobivamo dan za dnevom. Tako na pr. se je števni komisar na Dholici izjavil napram slovenski stranki, da se more vpisati samo za Nemca, Srba ali Hrvata ker Slovencev ni več. Drugod ljudi vprašujejo, seve samo tam, kjer se to upajo, ako so za Avstrijo ali Jugoslavijo. Neki prifrknjeni števni komisar v L. je dejal zavedni Slovenki: Le vpisujte se za Slovence, pa bodo zopet prišli Jugoslovani in vas izropali. Takih in enakih slučajev se je pripetilo nešteto. Slovenci se pritožujejo na oblasti, a je malo upanja, da bodo njih pritožbe upoštevali. Dobro je le, da ljudsko štetje ne izpremeni resničnega položaja in da bomo Slovenci na Koroškem še nadalje živeli kljub potvorjenemu in goljufivemu ljudskega štetja.

List stane od 1. aprila do 30. junija za:

Avstrijo	5000 K
Jugoslavijo	25 D
Posamezna številka	700 K

Drobiž.

Izbiranje sodnikov. Justično ministerstvo je dalo predsednikom nadsodišč nalog, naj se za sodnijsko službo ljudje sprejemajo le izjemoma in le taki, ki so odlično vsposobljeni. Ta odlok mi Slovenci kot narodna manjšina posebno pozdravljamo. Boga se sme napadati, papeža, duhovnike, vse na svetu, le sodnikov se ne sme kritikovati javno, ne v časopisju, ne v kakem govoru; zato je pač treba, da se v ta stan sprejemajo res le ljudi, ki imajo kaj vesti ne pa vsakdo, ki se zglašil brez ozira na osebo. Če se bodo sodniki res izbirali, se tudi nam Slovincem ne bo več bati sodnijske dvorane, in sodniki ne bodo se več udeleževali napadov na naše ljudstvo. Potem bo zopet veljala pravica, ne pa politika.

Dragi tobak. Finančno ministerstvo je razglasilo, da z naprej nihče ne sme več saditi v vrtu ali na polju tobaka, kakor se je smelo zadnja leta. Država hoče iz tobaka imeti zopet kaj dohodkov, katerih zdaj ni nič. Ob enem izvemo, da v celovski tobakarni ob sobotah praznujejo, ker se jim tobak v skladiščih kopiči. Nam se zdi, da tobak prihaja predrag in da ga ljudje raditega manj ali sploh ne kadijo več. Vsaka stvar ima svoje meje, tako tudi cene, ki jih država nastavlja. To kar so ljudje doma sadili in kar se je zopet strogo prepovedalo, države ne bo rešilo. Treba bo le izdelovanje tobaka drugače urediti, da bodo ljudi delali kakor nekda, potem bodo imeli tudi posla kakor nekda.

Koroško šolstvo v Beogradu. Beograjska vlada se je pri priložnosti, ko je prišel Seipel v Beograd, zavzela tudi za koroške Slovence. Seipel je na to odgovoril, da so njegova poročila drugačna, kot jih ima beograjska vlada. Radovedni smo, kakšne so celovške informacije, tembolj ker vsenemško časopisje trdi, da so poročila koroških Slovencev zlagana. Več ko 50 let že igrajo vsenemški hinavci svojo podlo igro. Na Dunaju se kar s skrajno dr-

nostjo taji, kar se na Koroškem dela. Tukaj so zapirali Slovence, ako so na kolodvoru zahtevali vozni listek v slovenskem jeziku; ko se je Grafenauer v državnem zboru pritožil, mu renegat Dobernik porogljivo odgovarja, da pripoveduje basni „Märchenerzähler“. Vlada ni našla potem več povoda, da stvar preišče. Že petdeset let trdijo Nemci, da imajo koroški Slovenci vse pravice, pri tem pa so nam zaprli edini dve zasebni šoli, ki smo jih sami vzdrževali. Umevno je, da vsak zločinec taji, ali tokrat pač ne bo sodja med nami nemška dunajska vlada, marveč drugo sodišče. Prijatelji, vaša drznost vam ne bo pomagala nič, svet se je enkrat prevrgel po vaši nestrpnosti in zlobnosti, uklonite se že novim razmeram. Berači ste pred svetom, ne bodite še lažniki!

SVETOVNA POLITIKA

Avstrija.

Koroški deželni zbor se je pri zadnjem zasedanju baval skoro izključno z deželnim proračunom za leto 1923, ki izkazuje 70 milijard izdatkov, 55 milijard dohodkov, torej 15 milijard primanjkljaja. Primanjkljaj se misli kriti s povišanjem raznih davkov. Ob tej priliki je povzel besedo tudi g. poslanec Polanec ter ostro grajal postopanje okr. glav. Rainerja ob priliki ljudskega štetja, dogodek v Slov. Plajberku dne 25. febr., postopanje orožništva, koroško šolstvo in kmetijske šole, ki služijo samo eni stranki, da koroški Slovenci od njih nimamo nobenih koristi.

Seipel v Innsbrucku je na zborovanju kršč.-soc. stranke rekel, da sodi tisti Avstrijo napadno, ki misli, da smo že iz vsake nevarnosti. Naša država je kakor bolnik, ki je ravno vstal in more hoditi že par korakov brez opore sam in katerega najmanjši sunek lahko zopet prevrže. Dobili smo šele prvi dela sanacijskih kreditov, za ostale se je treba šele pogajati, torej še niso gotovi. Sanacija je tudi drugače v nevarnosti, ker še nismo vse storili, kar moramo storiti. Vprašanje je tudi še, ali nas ne bodo te težkoče pred ciljem ubile. Tukaj velja: ne naprtiti vse vladi na hrbet, temveč vsak posameznik mora prinesiti k sanaciji svojo žrtev.

Pasivna resistenca poštinih nameščencev se je začela 19. t. m. in se končala v soboto. Vlada je ukinila na pritisk kuratorja dr. Zimmermanna poštinih nameščencev režijske vozne listke, s čemur se oni niso popolnoma strinjali. Zato so začeli s pasivno resistenco; oni so sicer uradovali ali natančno po predpisih: poštni avto je vozil samo 6 km na uro, vsako pismo se je natančno pregledalo in se ni dostavilo, ako je manjkalo število ulice itd. Na ta način se neha seveda vse. Na zapadnem kolodvoru se je nagromadilo v tem času okrog 50 vagonov pošte, vse pošte so je polne, ker se dostavljalo tudi skoro ni nič. Cel teden so se vršila pogajanja, šele v soboto so dovedla tako daleč, da je dana podlaga za nadaljna pogajanja.

Nov volilni zakon je predložila vlada parlamentu, ki predvideva volilno dolžnost, spreminja reklamacijsko postopanje in tvoritev okrožnih zvez za štetje od prvega skrutinija preostalih glasov. Četrto tako zvezo tvorijo: Koroška, Štajerska in Gradiška. Socijalisti in Čehi so začeli proti temu zakonu hud boj. Eisler pravi, da je nesmisel zahtevati od ljudi, da se morajo priznati h kaki stranki. Veliko jih je, ki nobeni stranki ne pripadajo. Ti so prisiljeni, da oddajo prazne listke ali pa jih bodo stranke podkupile.

Trgovska pogodba z Italijo se sklepa v Rimu. Še ta teden se odpelje tudi dr. Seipel tja ter bo sprejet od Mussolinija in papeža.

Jugoslavija

Volitve v ustavodajno skupščino so se izvršile dne 18. t. m. Pri volitvah leta 1920 je bilo voljenih 419 poslancev, letos pa se je število znižalo na 313. Ako pogledamo število izvoljenih kandidatov po strankah, vidimo, da so se izjavili Slovenci za avtonomistično slovensko ljudsko stranko, Hrvati za republikansko Radičevo stranko in Srbi za centralistično radikalno. Izid je sledeči: Radikali 109, Radič 70, demokrati 52, slovenska ljudska stranka

22, muslimani 18, džemijet 13, zemljoradniki 9, Nemci 6, socialisti 3, Bunjevci 3, črnogorski separatisti 2, Trumbić 2, samostojna kmetijska stranka 1, srbska stranka 1, Rumuni 1 poslanca. Kaka vlada pride sedaj na obzorje, je vprašanje prihodnosti. Mi koroški Slovenci si želimo močno vlado, ki bo imela smisel tudi za naše težnje.

Pogajanja v Opatiji radi Reke, Baroša in Delte se nadaljujejo. Jugoslov. delegacija je zavzela odločno stališče, da se morata izprazniti tudi Baroš in Delta, vsled česar je zagnal italijanski tisk velik hrup. Zadnji čas so se končala tudi pogajanja z Bolgari v Nišu.

Nemčija.

Nemčija in Rusija imata, kolikor nista v ospredju radi reparacijskega in vzhodnjega vprašanja, posla doma z notranjimi zadevami. Zlasti na Nemškem se bjee ljut boj med posameznimi strankami ter zastopniki razrednih koristi. Politično se Nemci cepijo posebno na Bavarskem, kjer se je v zadnjem času razkrija zarota za odcep bavarskega ozemlja od „boljševizirane in protestantske Nemčije“. Nemški politiki v službi industrijalnih interesov so hoteli zaroto naprtiti na hrbet Francozom ter so začeli v zadevo vpletati tudi češkoslovaško republiko, kar se jim pa ni obneslo, ker so prišli na dan dokazi, da so celo gibanje zasnovali katoliški krogi, po prepričanju še vedno monarhisti. Hoteli so združiti Bavarsko, republiko Avstrijo in še nekaj porurskega ozemlja po enim državnim klobukom.

Preprečen puč. Bivši nemški generali, knezi, baroni in grofi se še vedno nočejo sprijazniti z republikansko Nemčijo. Radi tega gre njihovo stremljenje za tem, uničiti republiko in vzpostaviti zopet monarhijo. V to svrhu je v Nemčiji vse polno tajnih društev — na zunaj čisto nedolžna, — ki imajo vsa enaki namen. Ravno te dni so odkrili zopet novo zaroto pruskih vsenemcev in bavarskih narodnih socialistov, ki so hoteli izvršiti še pred 31. t. m. državni preobrat, odstraniti sedanjo vlado, več ministrov postreliti in postaviti nacionalno vlado. Vse priprave je vodil Rosbach, pomagali so mu pa tudi bivši oficirji, tako tudi general Ludendorff, ki je bil določen za vodjo vseh vojaških operacij. Policija je zaprla okrog 100 upornikov in bo postopala z njimi brezobzirno. Do 31. t. m. imajo biti razpuščene vse obrambne organizacije. Ker je upati na odpor, ima policija v vseh večjih mestih stalno pripremo. Kakor so zrasle Nemčiji te organizacije preko glavo, ravno tako bodo zrasli razni orgesi. Heimatschutzi, delavski bataljoni itd. naši vladi čez glavo.

Porurje. Nemčija v zadevi Porurja ne bo stavila nobenih novih predlogov več, ker jih je stavila že zadosti.

Poljska.

Poljska je končno dobila tudi na vzhodu in severu definitivne državne meje. Kakor znano, si je veleposlaniška konferenca pridržala odločitev o usodi Vzhodne Galicije in pritrditev k rusko-poljskim mejam, določenim v riškem miru. Po poročilih iz Pariza je ta odločitev sedaj padla. Veleposlaniška konferenca je priznala vso Galicijo Poljakom, potrdila poljske meje napram Rusiji in obenem tudi končno rešila vprašanje Vilne, ki pripade s svojo okolico definitivno Poljakom. Proti tem sklepom se je pojavil odpor Litvancev in Rusije, vendar pa je gotovo, da bo za dogleden čas ostalo pri današnjem položaju.

DOMAČE NOVICE

Udarec nemškutariji. Kako spoštujejo Nemci nemškutarje, kaže sledeč slučaj: Nekega dne grem po opravkih v Borovlje. Sreča me trd Nemec ter me prijazno pozdravi in vpraša po nekem podjeju. Ko mu dam vsa potrebna navodila, se obrne in gre z menoj. Med potjo mi pravi: „Kakor se mi dozdeva, ste vi Slovenec“. Ko mu razodenem, da me je slovenska mati rodila in bi bilo sramotno in neznačajno, ako bi zatajil svoj materni jezik, mi pravi: „Zelo lepo je od vas, da ne zatajite svojega materinega jezika. Povem vam odkrito, jaz sem trgovec in rojen Nemec, ali visoko spoštujem Slovence, ki niso zatajili svo-

jega jezika in naroda. One pa, ki so zatajili svoj materni jezik in hočejo biti Nemci, smatram za izdajalce slovenskega naroda.“ Nobeden ne spoštuje izdajalcev, tudi koroški Nemci ne. Podpirajo jih samo vsled tega, ker so jim dobro sredstvo za razna umazana nekulturna dejanja.

Protest proti potvorbi ljudskega štetja. Zastopniki čl. Narodnega výbora so protestirali pri dunajskem županu dr. Reumannu proti nepostavnemu postopanju uradnikov pri kontroli števnih pol in predali svoje pritožbe. Župan je priznal, da podrejeni organi res niso postopali vedno zakonito in pravično ter obljubil, da bo storil takoj korake, da se kaj takega več ne ponovi. O vseh nadaljnjih goljufijah naj se ga obvesti. Končno je zatrdil deputaciji, da občina nima nikakega interesa na tem, da bi se vršilo ljudsko štetje krivično in si tudi ne želi zatiranja manjšin.

Molitevnik — iredent. „Fr. Stimmen“ se razburja, ker se baje „utihotaplajo“ slovenski molitveniki na Koroško. Torej vidijo št mce že v slovenskih molitvenikih, ki jih naročajo naši duhovniki v Ljubljani — ker jih tukaj nikjer ni dobiti — iredent o. Uboga Koroška! Ubogi Seipel, ki je moral zagovarjati take ljudi v Beogradu.

Kärntner Hakenkreuzjustiz. Pod tem naslovom poroča „Arbeiterwille“, da je celovško okrajno sodišče obsodilo pet delavcev, ki so na celovškem kolodvoru demonstrirali proti rajhovskemu generalu Ludendorfu. Obsojeni so bili radi „zločina in prestopka podpihovanja, nasilnosti in zoperstavljanja proti javnim varnostnim organom“. Ko pa se je šlo za povzročene nasilnosti in napade na koroške Slovence (Limpl, slučaj v Škocijanu in Grebinju), sodišče v teh divjanjih ni videlo kazniva dejanja, marveč patriotične čine. To je pač koroška justica!

Spodnji Rož. Goljufija ljudskega štetja je v polnem tiru. Števni komisariji so o mišljenju strank zelo natanko poučeni. Pri nemčurjih in omahljivcih se vpliva na to, da se vpiše nemška jezikovna pripadnost, pri zavednih Slovencih se pa v tem oziru sicer pravilno postopa, toda znanje nemščine se vpiše samolastno, če stranka le na eno nemško vprašanje odgovori, češ: „Ako z menoj govoriš, znaš nemško“. Pri šolarjih se zapiše znanja nemščine kot samo ob sebi umevno. Kakor vse kaže, bo znanje nemščine pri koroških Slovencih rešilo Avstrijo iz dolgov. Proti takem ljudskemu štetju moramo seveda že vnaprej protestirati.

Libuče. (Ljudsko štetje.) Iz libuške občine se nam poroča: Nadučitelj Šešark, ki je bil števni komisar pri ljudskem štetju v naši občini, je postopal dokaj samovoljno in protipostavno. Pri točki 7 števnege lista komisar strank sploh ni vprašal po jezikovni in narodnostni pripadnosti, zanimal se je samo za znanje nemškega jezika. Iz tega se sklepa, da je komisar, ki je znan kot zagrižen Nemec, iz Kovčevja izgnan, vpisal pozneje najbrž te stranke kot pripadajoče nemški jezikovni in narodnostni pripadnosti. Isti števni komisar je vprašal P. M. kaj in kako misli ali na Jugoslavijo ali na Avstrijo. Stranka je odgovorila, da je in ostane Slovenka. Kako jo je komisar vpisal, ji ni znano. Slovenci iz libuške občine so vložili na okrajno glavarstvo v Velikovecu pritožbo in zahtevali revizijo ljudskega štetja. Tudi iz drugih krajev prihaja radi postopanja števnih komisarijev mnogo pritožb. Dobro bi bilo, da bi se g. dr. Seipel malo bolj zanimal za goljufije, ki se dogajajo na Koroškem.

Celovška okolica. Kadovedni smo na rezultat ljudskega štetja v naši okolici. Slovencev nas bo menda le bolj pičlo, ker so se mnogi na lastno zahtevo, akoravno le slabo lomijo nemščino ali sploh le slovenski znajo, vpisali za Nemce. Števni komisarij-Nemcu se je samemu preneumno zdelo, da hočejo biti Slovenci Nemci in se je zasmehljivo izrazil: „Die Leute wollen gleich deutsch sein“. O ironija!

Bilčovs. Nedavno je poslal koroški Heimatdienst na naše šolsko vodstvo razne plebiscitne plakate, ki naj se po šolskih sobah razobesijo. Seveda so bile takoj stene šolskih razredov polne teh plakatov. Otroci so to pripovedovali doma in večina prebivalstva je bila proti temu, da se v šolskih lokalih, katere obiskujejo izključno slovenski otroci, izobešajo

taki plakati in se s tem ona nasprotstva, o katerih imajo naše oblasti polno lepih besedi, a nič dejanj, zopet znova, in sicer že pri otrocih vzbujajo. Proti takemu početju se je odločno izrekel občinski odbor in načelnik krajnega šolskega sveta je bil pozvan, naj ukrene potrebno, da se taki letaki iz šole odpravijo. Ko je načelnik kraj. šolskega sveta zahteval od učiteljev odstranitev omenjenih letakov, je dobil za odgovor, da je vendar Heimatdienst (!) zaukazal, naj se ti plakati razobesijo. Ko načelnik kr. šolskega sveta le ni odnehal od svoje zahteve, so se plakati morali odstraniti. Učiteljem pa danes pravimo, če mislite, da ima Heimatdienst tako pravico, da bi z našo šolo po svojem komandiral, mu pa pošljite tudi proračun za vzdrževanje šole, kajti kar mi plačujemo in vzdržujemo, s tem bomo tudi mi smeli razpolagati. Danes niso več časi, ko se je s kmeti tako delalo kot krava z repom.

Izpod Jene. V naših raztrešenih gorskih vaseh se ne dogodi mnogo novega. Smo večinom majhni posestniki in se moramo zato pri sedanjih težavnih razmerah trdo boriti za naš obstanek. Zemlja je večinoma last veleposestnika Wittgensteina in le s težavo smo dosegli, da nam je uprava prepustila en del v najem. Po letu je bilo zaposlenih več domačinov pri sekanju lesa v Belci planini v Jugoslaviji, kjer so našli potreben zaslužek. Dosedaj je vladala med nami lepa sloga in živeli smo v miru. Zadnji čas pa hočejo zasejati brezvestni ljudje tudi med nas prepire. Mnogo so na tem krivi nekateri orožniki, ki mislijo samo na to, kako bi mogli spraviti Slovence v zapor. Posebno priliznjeni Gručnik leta od hiše do hiše in se dela zelo „dienstefrig“. Kaj je z onima Slovencema, ki sta bila aretirana in se nahajata v preiskovalnem zaporu radi osumljenja požiga planinske kočje na Jepci planini, bo pokazala šele obravnava. Vemo pa že danes, da sta od orožništva v Bačah zelo slabo popisana, kar je priznal tudi preiskovalni sodnik. Zlasti enemu se očita, da je „deutschfeindlich“. In to je glavni zločin v očeh teh ljudi, če je bil in je morda tudi danes kdo zaveden Slovenec. Zapišimo si: „V slogi je moč“ in „vsaka sila do vremena“.

Sele. Kakor v republici Bilčovsu, tako tudi pri nas v Selah nismo zadovoljni z našo šolo, kakor je zdaj urejena. Naši otroci se nauče slovenski A, B, C, toda potem se prične pouk v nemščini in nemški pouk traja v obeh razredih. Menda na pritisk krajnega šolskega sveta se je sedaj začelo poučevati po tri slovenske ure na teden, toda le kot prosti predmet. Razentega je pouk slovenščine nastavljen na zadnjo uro popoldne, tako da že izmučeni in lačni otroci tudi sami ne morejo imeti več dosti veselja in volje se učiti slovenščine. Te borne slovenske ure so pa samo drobtinice pravic, ki nam pripadajo. Mi vzdržujemo šolo z davki in imamo zato tudi pravico zahtevati, da je šola našim razmeram primerna. Mi zahtevamo, da se morajo naši otroci poučevati v celi šolski dobi v svojem materinem jeziku, in na podlagi materinega jezika nemški. Te tri slovenske ure nam niso dovolj. Mi to zahtevamo in povemo višji šolski oblasti: Ne odjenjamo od naših upravičenih zahtev, dokler jih ne dobimo.

Iz Vrbe. Pripovedovalo se mi je, da bi se imelo na Kostanjah tudi letos uprizoriti „Kristusovo trpljenje“, kakor se je že pogosto uprizorilo v domačem narečju. Ali to nekaterim zagrizencem ni dovolj, zato so se pritožili. Sedaj pa oblasti delajo zgago, čeravno se je uprizoritev izvršila do sedaj še vedno brez posebnih pripletljajev. Dalje, kako hodi nek nadučitelj, ki ni Korošec, okoli in poizveduje kako se je kdo pri ljudskem štetju zapisal. Kaj ga to briga in kake namene ima?

Borovlje. To ti je bil dirindaj v nedeljo dne 25. februarja. Po vseh telefonih je kar cinglalo in klicalo pomoči, ker poslanec Poljanec je menda imel zborovanje v Slov. Plajberku in tam udaril tudi malo po Heimatschutzu. Takoj je bil cel Orgeš v permanenci — v prvi vrsti seveda najbolj žejni — ter hajdi v Slov. Plajberk reševati Avstrijo in po — veliko blamažo. Imenitno je bilo gledati te junake, ki so se vračali v Borovlje, vsi pijani in podivjani, prave barabe. Posebno glasna med njimi je

bila neka ženska, kateri hudomušneži pravijo „frkla“. Znana nam je ista še iz leta 1919, ko je opljuvala in breala nartve jugoslovanske vojske. Ali je to vaša kultura? Fej, sram vas bodi! — Drugi dan je bil strašanski maček in slišali smo, kako so nekateri jamrali, da je bila slaba pijača. Plačati se morali naureč sami, ker šmarješkega milijonarja ni bilo ž njimi.

Št. Primož v Podjuni. Tukajšnja kmetijska podružnica je imela 11. t. m. pri Voglu svoj občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Govoril je g. Podgorc o pomenu kmetijskih organizacij, o zadruzi za nego rastlinstva, poljedelstvu, živinoreji in izsuševanju travnikov; g. Kindlman pa nam je dal navodila o gnojenju sadnih dreves. Oba govornika smo zelo pazljivo poslušali. Marsikateri je dobil sedaj pojem o dobičku, ki bi ga imeli, ako bi se naši mokri travniki izsušili, odnosno bi se ne branili melioraciji močvirnatih travnikov pri Zablatniku in našem jezeru. Je pač škoda, ker so imele tedaj glavno besedo osebe, ki o tem ne razumejo dosti. Razveselili smo se navzočnosti nekaterih političnih nasprotnikov in upamo, da jih pride prihodnjič več, ker se gre tukaj izključno za povzdigo našega zane-marjenega gospodarstva. Vedno ste nam dobrodošli, kadar se gre za skupne interese, k političnim zborovanjem pa vas itak ne vabimo. Gg. govornikoma se zahvaljujemo za trud ter prosimo posebno g. Podgorca, da bi nas še večkrat obiskal. Odbornik.

Blače v Ziljski dolini. Ko se je izvedelo, da bo pri nas 9. aprila sv. birma, so domači mladeniči nabrali tako veliko svoto, da se je za 440.000 K kupila alba za praznike in še nekaj drugih reči. Posnemajte te vrle mladeniče tudi drugod!

Lobnik. Malokaj se čita o nas, ker smo pač bolj vajeni sukati plug in sekiro, kakor pa pero. Mesto težko pričakovane spomladi smo dobili debelo snežno odejo, ki je mestoma nad 1 meter debela. Ker je vsled tega delo na polju nemogoče, segamo tem pridneje po „Koroškem Slovencu“ in si izposojujemo razne knjige iz čitalnice v Železni Kapli. Odpadnikov skoro ne poznamo, samo enega Nemca imamo, ki odjeda domačinom zaslužek.

Dvor. (Razno.) Dobili smo dva zvona, ki lepo ubrano pojeta. Blagoslovil ju je dne 4. t. m. g. dekan. Mnogo smo ugibali, koga bosta spremljala kot prvega v večnost. Še nista bila oba v zvoniku, pa smo že vedeli. Umrla je žena našega tesarskega mojstra, ki je vodil delo pri dviganju. Počivaj sladko! — Na Kostanjah se bode zopet uprizorilo „Kristusovo trpljenje“. Slovenci iz vseh delov Koroške so povabljeni.

Vovbrske gore. (Smrt.) Dne 8. febr. smo spremili k zadnjemu počitku Martina Sprahmana in Petra Čerka, 27. istega mesca pa Kolmana Jamnika. Bodí vsem zemljica lahka!

GOSPODARSKI VESTNIK

Kmetje, pozor!

Gospodarska zadruga v Sinči vasi začne s 1. aprilom zopet poslovati. Vsi posestniki in kmetje postanejo lahko nje člani. Zadruga bo kupovala vse kmetijske pridelke po najvišjih dnevni cenah in prodajala vse kmetijske potreščine, kakor: živila, manufakturno blago, železnino itd. po najnižjih cenah. Začasno bo poslovala samo v sredah. 35 Vodstvo.

Pljučna črvivost pri domačih živalih.

Pozimi in spomladi nam posebno po mokri letni paši začno kašljati ovce. Vzrok temu so različni mali črvi v pljučah, navadno pak črvi iglaste oblike. Razvoj teh črvčkov je približno sledeč: Črv ovce sestoji iz mnogo malih delov. Vsak tak del ima po eno jajčece. Te črve vrže žival pri kašlju iz sebe ali pa požre nazaj in črvi pridejo v odpadke. Iz jajc se razvijejo na tleh ali v gnoju mladiči, takozvani embrijoni. Embrijoni se zarijejo v male polžičke, ki jih ovce na paši nehoté požrejo s travo vred. Pri prebavi žival polže prebavi. Medtem pa ostanejo embrijoni živi, se prerijejo skozi čreva in pridejo v krvni obtok do pljuč. Tu se razvijejo do spolne zrelosti. Nasta-

nejo v njih jajca. Po njihovem delovanju v pljučah krv zvedeni. Zato opazimo pod brado ovc nabreklo kožo, kjer se nahaja voda. Pravimo, da so ovce krofaste, da so dobile metulj itd. Črvivost — posebno ovc — povzroča nam strašansko škodo, ker nam obolele ovce navadno poginejo. Tudi kašljanje prascev je navadno posledica pljučne črvivosti.

Pljučne črve in tudi druge črve pri živalih lahko umorimo s tem, da živalim zamašimo v grlo česenj (Knoblauch). Ker dobe ovce črve na paši, bi morali česenj uporabljati že jeseni, da se črvivost preveč ne razvije. Če nismo vedeli prej tega, storimo vsaj sedaj in rešimo, kar se rešiti da. Česenj mašimo ovcam skoz en teden vsak dan enkrat.

Gotovo ste že opazovali pljuča ovc, ki so poginile radi metulja. Prepredena so s iglastimi živalcami, ki so še v pljučah poginule ovce žive. Zdravimo li ovce s česnom, črvi poginejo. Opazujemo pljuča ovc, ki nam poginejo v kljub zdravljenju s česnom, opazimo, da so črvi mrtvi. Toraj česen je deloval, ali bolezen je bila že preveč razvita in toraj krv preveč oslabela.

Zakaj deluje česen na črve: Česen vsebuje eterična olja. Pove nam to že njegov duh. Eterična olja so plinovita. Plin se lahko pretaka iz črev v krv. Krv se pretaka po celem telesu. Plinovito olje pride tudi do pljuč. Ker so ta plinovita olja za male živalce strup, poginejo črvički v pljučah.

Dajmo toraj takoj našim ovcam česna in rešimo jih smrti radi pljučne črvivosti! M. A.

Dunajski trg. Meso: goveje 13—30.000 K, telečje 18—34.000, zrezek 33—48.000, svinjsko 28—38.000, povojeno 28—38.000, kozje 12.000 do 26.000, ovčje 12—28.000, slanina 28.000 do 30.000, sirovo maslo 38—55.000, maslo 34.000 do 38.000 K za kg. Jajce 1200—1400 K. Jabolka 800—2400, orehi 10—12.500 K za kg. Moka: pšenična 0 6450—6550, za kuho 5400—5500, krušna 4800—5000, ržena 5100—5200, pšenični otrobi 1675—1725, rženi 1675—1725 k za kg. Žito: pšenica 4100—4200, rž 3700—3800, ječmen 29—3150, ajda 2650—2700, proso 3000 do 3200, bob 3600—3800, leča 7500—9000, grah 5500—6500, krompir 600—900 K za kg. Krma: seno 2650—2750, slama 1650—1700 K za kg.

Za tiskovni sklad so darovali:

Brückler v imenu vaščanov v Melah in Mostih v Ziljski dolini 500.000; Jančko, Žrelec, 2000; Peter Dovjak, Slov. Plajberk, 2000; Tone Sloki, Celovec, 3000; Kristina Goričnik, Hodiše, 5000; Tinje: Klement Jernej 5000, Joško Tischler 5000, Helena Lušin 1000, Jakob Kriegl 5000, Katarina Kriegl 5000, Jožef in Cecilija Hafner 5000; neimenovan v Grabštanju v skupnem znesku 126.500; Večna vas: Boltičar Prilaznik 1000, Jan Fračko 1000, Alojz Sirk 700; Mala vas: Jan Gregorič 2000, Štefan Kordaš 2000, Fran Cankl 1000, Miroslav Hrast 1000, Jan Žmaher 1000, Wolfgang Cankl 1000; Podjuna: Marija Kutej 1000, Rozina Rižner 1000, Jan Kordeš 1000, Luka Kordeš 1000, Jan Šain 1000; Globasnica: Matilda Grajner 1000, Tončka Mlinar 3000, Ivan Cirgoj 2000; poslanci selskega parlamenta 100 tisoč; Jos. Stöcklinger, Št. Jakob pri Cel. 5000 kron kotmazilo za „Kor. Dom.“, da ne bo po volitvah zopet strohnela; M. Zmanzer, Rute, 2000; Marko Polzer, stud. agrar., Dunaj, 5000; Gözellt Juri 7400; odbor 400; Jan Warmut, župnik v Zilj. Bistrici, 40.000 K. Darovalcem srčna hvala

Zadnjikrat

uprizori slov. kat. izobraževalno društvo za Šmihel in okolico na velikonočni pondeljek v Šmihelu ljuško igro

„Miklova Zala“

Na sporedu je tudi več pevskih točk.

Kogar srce še planti za rod, dom in sv. vero, naj pride.

ODBOR.

32

Borza. Dunaj, 26./III. Dinar 726, dolar 71.100, nemška marka 3,28, poljska marka 1½, češka krona 2100, ogrska 11¼, lira 3442½, švicarski frank 13.095, francoski frank 4540, funt šterling 332.800 avstr. kron.

Curih, 26./III. Avstrijska krona 0,0076, nemška marka 0,026, češka krona 16,07, dinar 5,55 cent.

Vabilo

na igro

„Domen“

katero priredi izobraževalno društvo v Globasnici dne 8. aprila, to je na belo nedeljo, ob 3 uri popoldan v Šoštarjevi gostilni.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR

Vabilo

k

36

predstavi

katero priredi gospodinja šola šolskih sester v Št. Rupertu pri Velikovu, na belo nedeljo dne 8. aprila ob ½3. uri in v sredo dne 11. aprila ob 2. uri popoldne, v telovadnici „Narodne šole“.

Vspored:

1. Pozdrav, govori: Marica Jamnik.
2. „Junaške Blejke“ zgodovinska igra s petjem v štirih dejanjih.
3. „Male kuharice“.
4. „Ena ura v gospodinjinski šoli“.
5. Med posameznimi dejanji se poje in svira.

K obilni udeležbi v judno vabi

Vodstvo „Gospodinske šole“.

Vabilo

na

38

občni zbor

hran. in pos. v Št. Janžu v Rožu,

ki se bo vršil

v nedeljo dne 8. aprila 1923 ob 3. uri popoldne v gotilni pri Tišlarju

po sledečem dnevnem redu:

1. Poročilo načelstva o delovanju v pretečenem letu.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1922.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi uljudno

Odbor.

N. B. Ako ob napovedani uri ne bode za sklepčnost zadostno število zbranih zadružnikov, se vrši eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevni redom drug občni zbor, ki bode sklepal brez ozira na udeležbo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Velikovu r. z. z. n. z., ki se vrši v sredo dne 4. aprila 1923 ob 10 uri predpoldne v lastnih prostorih v Velikovu po sledečem dnevnem redu.

1. Črtanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in rač. pregledovalca.
3. Odobritev rač. zaključka za l. 1922.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Slučajnosti.

39

Ako ob napovedani uri ni zadostno število zadružnikov, se vrši eno uro pozneje drugi obč. zbor, ki bo sklepal brez ozira na število udeležencev.

Načelstvo.

Zamenjam otrto

37

predivo-

lan in konoplje za različne prtetine za domačo rabo. Prodajam

Saharin

v kristalih in tabletah.

Kupujem suhe gobe-jurčke (Herrenpilze). Dobavljam po tovarniških cenah: Kolesa, šivalne in druge stroje, klinje za slamo-reznice itd.

F. MORY, Šmihel pri Pliberku 24.